

Wisén, Åsa
Tel: 010-698 11 09
asa.wisen@naturvardsverket.se

YTTRANDE
2016-01-15 Ärendenr:
NV-08380-15

Trafikverket
trafikverket@trafikverket.se

Yttrande över samrådshandling vägplan, val av lokaliseringalternativ gällande väg 56, Hedesunda-Valbo/Gävle (TRV 2013/64545)

Naturvårdsverket har från Trafikverket fått in en begäran om sammanvägda synpunkter rörande ombyggnad av väg 56 delen Hedesunda-Valbo/Gävle inför val av lokalisering.

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket anser att Trafikverket måste komplettera sitt utredningsmaterial med en naturvärdesinventering innan val av korridoralternativ kan göras. Vägprojektet innebär helt eller delvis nysträckning genom naturmark och Naturvårdsverket anser att Trafikverket i dagsläget saknar tillräckligt underlag för att avgöra om alternativen är förenliga med de allmänna hänsynsreglerna och artskyddsbestämmelserna.

Redan utifrån nuvarande underlag anser emellertid Naturvårdsverket att alternativ 7 inte är att betrakta som ett genomförbart alternativ på grund av förväntad påverkan på Natura 2000-området Hedesundaskogen. Vidare anser Naturvårdsverket att Trafikverket behöver motivera varför det inte har ansetts rimligt att, i södra utredningsområdet, studera någon ytterligare korridor frånsett korridoren längs nuvarande vägsträckning och korridoren för alternativ 7.

Gällande den gemensamma korridoren för alternativ 1-6 anser Naturvårdsverket att påverkan på Natura 2000-området Lomsmuren behöver studeras djupare innan val av korridor.

När det gäller buller vill Naturvårdsverket påtala att förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader inte ska tillämpas vid planering och byggande av infrastruktur för väg- och spårtrafik, såsom anges i samrådshandlingen. För detta projekt är det de riktvärden som anges i infrastrukturpropositionen (1996/97:53) som ska beaktas.

Skäl

Motiv till studerade alternativ

Av samrådshandlingen framgår att de sju alternativen som nu har studerats utgår från alternativ från förstudien (från år 2012).¹ Själva förstudien uppges ha inletts med en alternativsökning vilken innebar att sju alternativ som varit föremål för studier i tidigare utredningar, från år 1994 och framåt, studerades översiktligt.

Eftersom att stråket på åsen med alternativ 1-6, om än i mindre utsträckning än alternativ 7, riskerar att påverka ett Natura 2000-område (Lomsmuren) och skyddade arter anser Naturvårdsverket att Trafikverket behöver motivera varför inte alternativa sträckningar, fransett korridoren längs nuvarande vägsträckning på åsen och alternativ 7, har studerats. I remitterad samrådshandling liksom i förstudien från 2012 saknas en sådan motivering. En eventuell artskyddsdispens får enligt 14 § 1 p. artskyddsförordningen endast ges om det inte finns någon annan lösning, vilket ställer höga krav på alternativutredning, se nedan.

Naturvärdesinventering behövs inför alternativval

Alla kvarvarande alternativ – 4, 5 och 7 – samt även flera av de alternativ som Trafikverket valt bort innefattar nysträckning genom naturmark. Naturvårdsverket konstaterar att ingen naturvärdesinventering har genomförts inom ramen för planarbetet, vilket vi anser är anmärkningsvärt mot bakgrund av projektets art och omfattning. Beslut om lokalisering av en väg ska enligt 2 kap 6 § miljöbalken (MB) ske utifrån vad som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Hänsyn ska enligt 13 § väglagen (1971:948) tas till naturmiljö. Naturvårdsverket anser att beslut om lokalisering av riksväg i nysträckning måste bygga på aktuell och tillräcklig kunskap om de naturvärden som berörs av de studerade alternativen.

14 § 1 p. artskyddsförordningen innebär vidare att en verksamhetsutövare inte får välja en lokalisering som innebär att dispens krävs, om dispensen hade kunnat undvikas genom att välja en annan lämplig lösning, korridor eller sträckning. Artskyddsförordningens bestämmelser kan därmed ses om en precisering av lokaliseringsprincipen i 2 kap 6 § MB² och måste därför enligt Naturvårdsverkets mening beaktas vid lokaliseringsval och slutligen i samband med den lokaliseringsprövning som sker i samband med en tillåtlighetsprövning eller, för projekt som inte tillåtlighetsprövas, i samband med planprövningen.

Naturvårdsverket anser att Trafikverket behöver komplettera sitt utredningsmaterial med en naturvärdesinventering för att en bedömning av alternativens förenlighet med de allmänna hänsynsreglerna och artskyddsbestämmelserna ska kunna göras. Först därefter är det aktuellt med val av korridor.

Alternativ 7 Hästbo

I förstudien från år 2012 anges att alternativ Hästbo, motsvarande nuvarande alternativ 7, ”inte är möjligt att genomföra utan att göra stora ingrepp i natur-,

¹ Naturvårdsverket ingick inte i remisskrets för förstudien.

² Jämför mark och miljööverdomstolens dom (MÖD 2013:13) i mål M 612-12.

kultur- och miljövärden och bör därför redan i förstudieskedet förkastas som alternativ vägkorridor”. Med bakgrund av detta och utifrån vad som framgår av nu remiterad samrådshandling gällande alternativets betydande negativa påverkan på bland annat Natura 2000-området Hedesundaskogen menar Naturvårdsverket att det är anmärkningsvärt att alternativ 7 inte ingår bland de alternativ som Trafikverket valt bort under utredningsarbetet. Naturvårdsverket anser att alternativet inte är att betrakta som genomförbart på grund av förväntad påverkan på Natura 2000 området och vi menar att det bör avföras från fortsatt utredning.

Utifrån nuvarande underlag gör Naturvårdsverket bedömningen att ett genomförande av alternativ 7 riskerar att innebära en skada på utpekade naturtyper i Natura 2000-området.

Det gemensamma stråket för alternativ 1-6

När det gäller korridoren förbi Natura 2000-området Lomsmuren anser Naturvårdsverket att Trafikverket – innan val av korridoralternativ – behöver fördjupa sin utredning gällande påverkan på områdets naturtyper och arter. Även om vägbreddning kan genomföras åt öster och fysiska intrång skulle kunna undvikas behöver påverkan på områdets hydrologi både avseende vattenmängder och vattenkvalitet utredas. Vidare behöver trafikens påverkan på till exempel störningskänsliga fågelarter utredas.

Bullerriktvärden

I propositionen 2013/14:128 som föregick den nya förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader angavs att de riktvärden som kommer att författningsregleras inte ska gälla vid planering och byggande av infrastruktur för väg- och spårtrafik. Vid ny- och ombyggnad av trafikinfrastruktur finns riktvärden i infrastrukturpropositionen ”Infrastrukturinriktning för framtida transporter” (1996/97:53) vilka ska beaktas.

Beslut om detta yttrande har fattats av sektionschef EvaLinda Sederholm.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit handläggare Åsa Wisén, föredragande samt handläggare Jörgen Sundin och juristen Cecilia Ångström.

För Naturvårdsverket

EvaLinda Sederholm

Åsa Wisén

Kopia till:
Länsstyrelsen i Gävleborgs län